

vánul, hogy támogatásként 70 milliót kapunk az önkormányzattól, ami komoly összeg. Ebből a pénzből súlyos milliókat áldoztam a hangszerparkra, és kompromisszumokkal, de maradéktalanul tudtuk teljesíteni az I. kategóriába kerülés feltételeit. Mindez azonban a rendelkezésemre álló 250 millió forintból nem volt egyszerű. Nálunk ugyanis az volt a szokás, hogy a tagok a saját instrumentumaikon muzsikáltak, mert erre futotta... Annak is nagyon örülnék, ha a fizetéseket versenyképesebbé tudnám tenni... A legtöbb zenekarnál jelentősen magasabbak a bérek, mint nálunk. Nem csoda, hogy amikor a Rádiózenekarnál két állást meghirdettek, rengetegen jelentkeztek a státuszokra. Végül két Dohnányis zenész bizonyult a legjobbnak a meghallgatáson...

I Többször hangot adott annak, hogy fenntartásai vannak az előadó-művészeti törvénnyel kapcsolatban...

Igen, mert úgy vélem, lényeges pontjai nincsenek tisztázva. Például az, hogy mi számít koncertnek... Hiszen egy Wagnerestet nem állíthatunk be ugyanolyan értékűnek, mint amikor hárman elmennek játszani egy iskolába... Azt sem tartom igazságosnak, hogy nekem minden kon-

certteremért, még a budafoki teremért is fizetnem kell, míg pl. a vidéki zenekarok legtöbbjének nincs ilyen gondja. Így nagyon egyenlőtlennek tartom a pályát. Úgy vélem, szükség lenne arra, hogy végre ne olyan döntéseket hozzanak, amelyek csak papíron tűnnek jónak... Vagy pl. azzal, hogy előírják a kötelező hangszerparkot, valóban arra ösztönzik az önkormányzatokat, hogy több pénzt adjanak? Ez egy új fenntartó önkormányzat esetében elég valószínűtlen. És tegyük a szívünkre a kezünket: a mai zenekarok hangszerparkja még a rendszerváltás előtti időkből származik, egy azóta alakult, folyamatosan alulfinanszírozott zenekar esetében az esélyegyenlőség látszatáról sem beszélhetünk. Az egész zenekari szakmának az volt az alapvető elvárása az elmúlt évtizedben, hogy az az együttes számít teljes értékű szimfonikus zenekarnak, ahol a tagok legalább 70 fős létszámban főállású zenészek. Mi ezt keserves küzdelem árán elértük. Több mint 80 embernek kell munkát adnom, ez sem egyszerű feladat. Furcsamód a művészeti törvény alapkritériumaiból ez is hiányzik.

I Hol tart most a zenekarépítés folyamatában?

Úgy vélem, mostanra sikerült elérnünk, hogy az együttes igen magas színvonalúvá vált. Ha más zenekarokhoz hasonlóan kapnánk négy-ötszázmillió forintot, hihetetlen teljesítményekre lennénk képesek... Az együttes tehetséges, nagy tudású, lelkes fiatal zenészekből áll, s hogy mennyire magával ragadó a muzsikálásuk, azt talán a közönség visszajelzése is tükrözi. Emellett a vendégművészeink is nagyon dicsérik az együttest. Nem tartozom ugyan azok közé, akik könnyen elégedettek, de tényleg úgy vélem, hatalmas tudás birtokában vannak. Én ezt az értéktérmet egyik módjának tartom. Ezért is tesz szomorúvá, hogy azt érzem, a zenei világban azok, akik már egyszer feljutottak, s ott ülnek a kocsin, nem szívesen engednek fel mást. Pedig fel kellene engedni a vilamosra az új felszállókat is... Én hiszek abban, hogy minden új felszálló, a mi esetünkben az új nemzedék mindenki pozícióját erősítheti azzal, hogy egy gazdagabb, színesebb zenei élet keletkezik, és mindaz az érték, amit az új generáció teremt, jótékonyan hathat az egész zenei élet szemléletére, struktúrájára, adott esetben finanszírozására is. Együtt bizonyosan erősebbek vagyunk.

R. Zs.

„A Wagner-napokról nem tudunk lemondani”

A Művészetek Palotájának sorozata új közreműködőkkel bővül

Nagy sikerrel, táblás házak előtt zajlik a Budapesti Wagner-napok sorozata, s már a jövő évi fesztiválra is árulják a jegyeket. A következő esztendőben gyerekprogrammal és más kísérőrendezvényvel is kiegészül a fesztivál.

A jövő évi programba már a Magyar Állami Operaház Zenekara is bekapcsolódik, s elképzelhető, hogy más együttesekkel is bővül a közreműködők sora.

Csonka András vezérigazgató-helyettes az eredmények, tervek mellett azonban arról is beszámolt, az anyagi megszorítások mennyiben érintik a Művészetek Palotáját.

I Mit tart az idei Wagner-napok legkiemelkedőbb eseményének?

Azt, hogy a siker kitart, hogy mindezt tovább tudjuk csinálni, és nem kellett lemondani a rendezvényt vagy a szereplőket

pénzhiány miatt. Ahogy annak is nagyon örülök, hogy a tavaly nagy sikert aratott, bayreuthi sztár, Linda Watson ismét szerepel a fesztiválon, s mellette idén olyan új művészeket is sikerült elhozni a Budapesti

FOTO: PÁLYA ZOLTÁN

Számos bíráadásban és promóciós anyagban maradt homályban, hogy a Rádiózenekar is részt vesz a produkcióban

Wagner-napokra, mint Waltraud Meier, Iréne Theorin vagy Eric F. Halfvarson. Egyébként azt is látjuk, hogy a ház teljesítő-képességének a maximumát ezzel a tíz elő- adással elértük.

■ Minden kulturális intézmény küzd a gazdasági válság hatásaival, a csökkenő büdzsével. Milyen a helyzet a Művészetek Palotájában?

Ez nálunk is komoly gondot jelent, hiszen 5%-kal csökkentették az állami támogatásunkat eleve az indulásnál, s aztán további 10%-át zár alá helyezték, de persze ez nemcsak nálunk, hanem minden más intézmény esetében is így történt. Bár ez már jelentős csökkenés, a Wagner-napokról nem tudunk lemondani, már csak amiatt sem, hiszen már régen leszerződöttünk, s most a 2010-es szerződéseken dolgozunk. Ez ugyanis a nemzetközi gyakorlat, s a külföldi vendégek nem tudnak figyelemmel lenni arra, hogy itthon éppen milyen a helyzet. Egy kulturális intézmény esetében a több éves tervezés nagyon lényeges... Támogatásunk csökkenése miatt azonban sajnos kénytelenek voltunk néhány programról lemondani az őszi szezomban. Ezt olyan produkcióknál tettük meg, ahol még nem

voltak megkötött szerződések. Így kevesebb programunk lesz ősszel, de mindent elkövetünk azért, hogy ezt a közönség ne vegye észre. 2010-ben ünnepeljük az öt éves születésnapunkat, amelyre nagyon jó programot állítottunk össze. Az anyagi megszorítások ellenére remélem a jubileumi sorozat kellően nagyszabású lesz.

■ Megértem, hogy a Wagner-napok sorozatáról nem akartak lemondani, hiszen ez a Művészetek Palotájának legnagyobb visszhangot kiváltó produkciója...

Igen, de ennek a sorozatnak megvan az ára... A szcenikai megvalósítás költsége ma már jóval kevesebb, mint az első esztendőben, hiszen készek a díszletek, s az üvegfal is ledolgozta már az árát, de az így megmaradt többletet sajnos elvitte a rossz forint-euró árfolyam... Szerencsére a 2010-es Wagner-napok már jelentősen olcsóbb lesz, részben az operaházi együttműködésnek köszönhetően. Amiatt is alacsonyabb költségvetésű lesz jövőre a fesztivál, hogy a Ringet csak egyszer játsszuk, de emellett három Trisztán és Izolda-előadást tervezünk.

■ Kicsit csodálkoztam, hogy Fischer Ádám azt nyilatkozta, más neves kar-

mestert is szeretne a jövőben bevonni a Wagner-napok sorozatába...

Jövőre és 2011-ben is ő vezényli az összes előadást, de az utána következő esztendőben már elképzelhető vendég dirigensek meghívása, bár konkrétumokról még nem beszélgettünk. Természetesen a művészeti vezetés továbbra is az ő kezében összpontosul.

■ Ismét fellép a Budapesti Wagner-napokon a Nemzeti Énekkar.

A kitűnő kórus már az első Parsifal előadásokban is szerepelt, a Rádiózenekar mellett. Akkor a Rádióval átfogó megállapodást kötöttünk az egész produkcióra. A darabhoz hatalmas kórusra van szükség, ezért a jövőben számunkra az lenne a legjobb megoldás, ha erre egyetlen együttesel tudnánk megállapodni, aki megszervezi maga mellé a kíséretet. Most három kórus adja ki a létszámot és ennek a szervezése nem a legegyszerűbb feladat számos szempontból...

■ Idén a Rádiózenekar muzsikál az összes előadáson, jövőre azonban már az Operabáz együttesével is bővül az előadók sora, hiszen a dalszínbázzal

közösen állítják színpadra a Trisztán és Izoldát

A Budapesti Wagner-napok hatalmas feladatot jelent, különösen úgy, hogy egymást követő esteken kerül színre a Ring, s ez bármely együtttest komoly megterhelés elé állít. Ezért is volt szükség arra, hogy a Trisztán bemutató létrehozásába már más együtttest vonjunk be. Az már látható, hogy a Trisztán és Izoldát nagy várakozás előzi meg, hiszen Wagner népszerű operái közé tartozik, s régen játszották Budapesten. 2011-ben nem lesz műsoron a Ring, kérdés viszont, hogy az arra az évre tervezett új bemutatót a Trisztán felújítása mellett meg tudjuk-e valósítani a dalszínház zenekarával, hiszen őket az Ybl-palotában folyó munka is jelentősen lefoglalja, így egy új produkcióval járó próbafolyamatra nem valószínű, hogy jut idejük...

■ A Rádió Zenei Együtteseinek sajtótájékoztatójáról megjelent tudósításban az szerepelt, hogy a Rádiózenekar jövőre még részt vesz a Wagner-napokon is. Ez azt jelenti, hogy a következő esztendőben már nem?

Az még nyitott kérdés, hogy a 2011-ben bemutatásra kerülő új produkciót melyik ze-

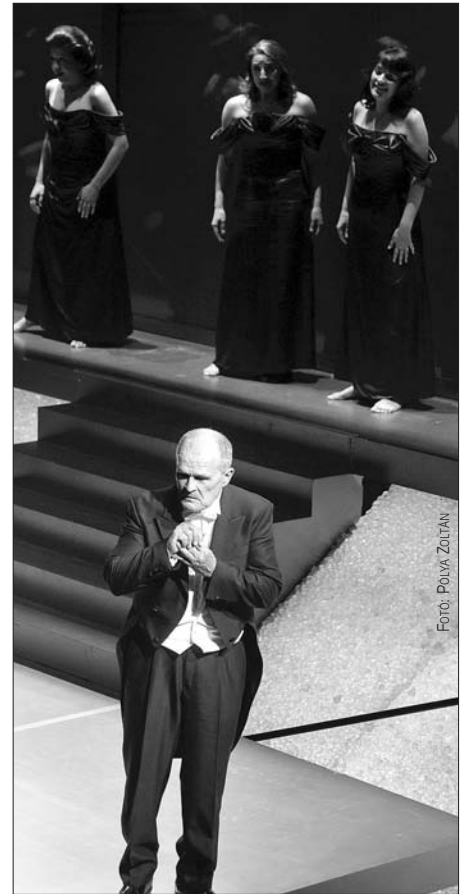
nekarral valósítjuk meg. A Trisztánt akkor is az Operaház együttesével visszük színre, s főként Fischer Ádám művészeti koncepciója határozza meg, hogy melyik produkciót milyen zenekarral, énekesekkel mutatunk be.

■ Fischer Ádám a nyilatkozataiban mindig hangsúlyozza, számára a Wagner-napok sorozata összeforrott a Rádiózenekarral...

A Ringet most biztosan a MR Szimfonikusok tudja legjobban, ha legközelebb műsorra tűzzük, akkor elsősorban rájuk számíthatunk majd. Az együttes a próbákon és az előadásokon kiváló teljesítményt nyújt. Látszódik az, hogy a Rádiózenekar tagjainak nagyon jó feladatot, kihívást jelent a Wagner-napok. Szeretik a sorozatot és jól is muzsikálnak. Jövőre még lesz együttműködés a Rádió Zenei Együttesével, utána pedig meglátjuk...

■ Akkor ezek szerint az, hogy a Rádiózenekar és -énekkar munkájában időről-időre félamatőrök is részt vesznek – lásd Üljön mellénk sorozat –, nem csökkentette a színvonalat...

A Wagner-napokon mutatott teljesítményük magas színvonalú, s ez számít.

A Rajna kincse – Alberich szerepében Hartmut Ecker

Expresszív és vad Wagner

Összeállítás a külföldi kritikákból

A Művészetek Palotájában színre kerülő Budapesti Wagner-napok sorozata nagy nemzetközi visszhangot keltett. A külföldi kritikák kiemelik a zenei megvalósítás magas színvonalát, valamint – a promóciós anyagokból és egyéb hírekből igen gyakran kifejeztett – Rádiózenekar kiváló játékát. Néhány részletet idézünk a tavalyi, 2008-as programról megjelent írásokból.

„Fischer, aki Sinopoli halála után örökölte meg Jürgen Flimm bayreuthi Ringjét, az akkori szereplők nem csekély részét hozta el a Duna partjára. A legkiemelkedőbb talán a Siegfried-ben fellépő Siegfried és Brünnhilde alakítója, a titáni erővel éneklő

tenor, Christian Franz, valamint a minden szexepiljét latba vető Evelyn Herltzius.

De legalább ennyire izgalmas, a zenekar, amely operajátszásban szinte járattan, az MR Szimfonikusok ugyanis rádiózenekar. S amit Fischer ezzel a zenekarral művel, annak semmi köze sincs a 2001/2002-ben, Bayreuthban hallottakhoz. A kamarazenei elemek tartósan teret engednek nagy érzelmi megnyilvánulásoknak – a már-már Thielemannos hévnek. Expresszív és vad Wagner, rég nem hallottunk ilyet.” (Mannheimer Morgen / Stefan M. Dettlinger)

A Neue Freie Zeitungban C.M.C. monogrammal jelent meg A nibelung gyűrűje Budapesten, Négy nagyszerű Wagner-est című írás.

„Már a „Gyűrű” előestéje, amely A Rajna kincseként ismert, tökéletes volt, és nagyon

sokat ígért a következő előadásra. És az ígért teljesült. Fischer Ádám nagyszerűen vezényelte a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarát, és nagyon finom érzékkel irányította az énekeseket a cselekményen keresztül. Ő meg akar győzni, hogy a világ legjobb produkcióihoz képest a Művészetek Palotájában megtartott Wagner-ünnepnek nincs szégyellni valója. Kétség nem férhet hozzá, hogy itt egy zenei hőstettet hajtottak végre, amely abszolút nem magától értetődő, és a Művészetek Palotája teljesítőképességének kitűnő bizonyítványaként szolgál.”

Sikeres kísérlet! a címe a V.P. monogrammal jegyzett cikknek, amely szintén a tavalyi élményekről számol be a Kronen-Zeitungban.

„Fischer Ádám, aki 2001 óta Bayreuthban bizonyított Wagner-karmester, a budapesti

■ *Fischer Ádám azt nyilatkozta, az idei a konszolidáció éve a sorozatban, hiszen most látszódik, hogyan működik mindaz, amit az elmúlt évek alatt felépítettek.*

Már az is világos a számunkra, hogy bár most mindegyik produkció felújítás, eljuttottunk a teljesítőkéességünk határára. Többször nem tartunk tíz előadást, mert rettentő megterhelés elé állítja a házat. Eddig is nagyon feszített volt a próbarend, hiszen korábban a bemutatókra való felkészüléskor a fényeket, a vetítést kellett összhangba hozni a színpadi történésekkel. Miután lement a színpadi próba, a műszaki stáb hajnalig dolgozott azon, hogy minden-
nel készen legyen. Pengeélen táncolt minden. Most már elárulhatjuk azt is, hogy tavaly az egyik előadásunk majdnem meghiúsult. Előadás közben elromlott a háttérvetítést vezérlő gép, s a kollégáink lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy egyáltalán le tudott menni a produkció, és szerencsére a közönség mindebből nem vett észre semmit. De rettentő volt végigélnünk mindezt. Sajnos, a technikával bár-mikor történhet valami. A legnagyobb félelmünk leginkább az, hogy ne legyen beteg valamelyik szólista. Eddig nem volt ezzel probléma, mindig mindenki megjött,

Fotó: Pálva Zoltán

s végigcsinálta az előadásokat. Az egyik legnagyobb nehézséget a szervezésben éppen az énekesek utaztatásának a logisztikája jelenti. A fellépő művészek ugyanis Budapest mellett máshol is szerepelnek, így állandóan jönnek-mennek. Most szinte közvetlen járatunk van Bécs és Budapest között. Van, aki 13 órakor befejezi ott a színpadi próbát, s 16 órától itt folytatja... Ezt a logisztikát nem egyszerű

működtetni, s a próbaidő is kevés. A kulcszereplők szerencsére tudják, mit kell tenniük, de vannak új beállók is...

■ *A telt házat látva, megéri.*

Szerencsére tényleg óriási az érdeklődés. Rengeteg a külföldi, közülük sokan interneten vették meg a jegyet. Utazási irodák is szervezik a csoportokat. De érdekes módon a Ring darabjai iránt sem egyforma az ér-

Richard Wagner-napokkal megvalósította dédelgetett álmát, és egymást követő napokon levezényelte A niebelung gyűrűjét. 2009-ben következik a Parsifal, utána a Trisztán, s 2013-ig más Wagner-művet is vezényelni fog. Fischer Ádám egy éles eszű, erősen lángoló intenzitású analitikus. (...) A Magyar Rádió Zenekara nagyszerű teljesítményt nyújtott. Fischer Ádám áradozott a zenekar lágy vonós-bangzásáról. A budapesti „Gyűrű” egy sikerült kísérlet, egy zenei esemény!”

Klaus Billand, a Der Neue Merker hasábjain számol be a Művészetek Palotájában hallott előadásokról:

...„A budapesti koncepció krédója mégiscsak a zene primátusa. És ez alapján a MR Szimfonikusok Fischer Ádám vezényletével jó Wagner-t hoznak. A karmester a színpad előtt, széles árokban lesüllyesztett zenekarral nagy ívelésű, transzparens, kerek, valamint dinamikus hangképet ér el, amely messzemenően kimeríti a Gesamtkunstwerk dimenzióit. Az ütősök azonban többször is túl bangosak és a fúvósok túl plasztikusak. (...)

„A Budapesti Wagner-Napok 2008-ban megmutatták, hogy az itt választott, félig szcenírozott koncepciót komolyan kell venni, ha szembeállítjuk azt a szcenikus előadásokkal, noha semmiképpen sem pótolhatja az utóbbit.”

A Heidenheim sajtókiadótól érkezett Jürgen Kanold írásának címe: A Rajna kincse a Dunán csillog, alcíme pedig Bayreuth Budapesten Fischer Ádammal.

„A Rajna Budapesten is folyik, ahol a Duna széles folyóként áramlik. A Rajna kincse a Das Rheingold magyarul, és Fischer Ádám az Esz-dúr hullámokat olyan nyugalommal vezényli, hogy szinte látjuk a mitikus mélységeket, ezalatt pedig a színpadon a videóváson megtelik piszkos vízzel és úszó sellőkkel. (...)

„Fischer Ádám kicsit fáradtnak látszik, de alig megy föl a pulthoz, a bámulatosan jó MR Szimfonikusok elé, nagyon is éberen vezényel: egy kamarazenei Wagnert, sokszínű, dinamikus, finoman rábangolva az elnyűtt istenek impozáns felvonulására.”

Újra Bayreuth Budapesten? a címe Martine D. Mergéay cikkének, amely a la Libre Belgique-ban jelent meg.

„A Ring bemutatásából hatalmas élményösszeg bontakozik ki sok csúcscsal és nébány mélyponttal. A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara ebben a produkcióban annyira otthon van, mint hal a vízben, szervesen összekapcsolódva karmesterével, és vele együtt vállalva azokat a kockázatokot, amelyek ugyanolyan nagyok, mint mindaz, ami itt ballbató és látbató.”

„Budapesti lecke Bayreuthnak” címet adta Kovács Sándor a Fidelio portálján megjelent kritikájának:

Az MR Szimfonikusokról nem tudok megbatottság nélkül szólni. Szeretném látni azt az együttest, amelyik ilyen mennyiségű és nehézségű zenét (a teljes Ring 16-17 óra!) ilyen kevés hibával, ennyire ibletetlen és lelkesen tud megszólaltatni. Kovács László, a betanító karmester fantasztikus munkát végzett. Nem irigylem a Bayreuthi Ünnepi Játékok felelős vezetőit. Budapest ugyan-csak feladta nekik a leckét.

deklódás. A legnépszerűbb A walkür, mindig ennek a produkciónak a jegyei fogynak el elsőként. A Rajna kincse a második a sorban.

■ *Fiatalokat is jelentős számban látni a nézőtéren. Már tavaly beszélgettünk arról, hogy szeretnék a kisebbek érdeklődését is felkelteni Wagner muzsikája iránt, ezért szeretnék bemutatni a Wagner für Kinder c. előadást..*

A legfelső emelet diákjegyei mindig elfogynak, sőt iskolák jönnek, elhozzák a diákokat. Nagyrészt annak köszönhető mindez, hogy egy olyan modern high-tech világot sikerült a színpadon teremteni, ami közel áll a fiatalokhoz. 2010-ben úgy tűnik, lesz gyerekeknek szóló darab is. Sikerült megállapodnunk a Wagner für Kinder rendezőjével, Matthias von Stegmannal, aki A szicíliai vecsernyét vitte színre az Operaházban,. A különleges, a Ring történetét egy órában elmesélő előadás a Fesztivál Színházban kerül majd színre. Nemcsak ezt a

Wagner darabot akarjuk bemutatni, hanem dolgozunk azon is, hogy hazai művészekkel más, gyerekeknek szóló Wagner-adaptáció is színre kerüljön 2011-ben és a további években. A Wagner für Kinder-t játszották már Bécsben, Tokióban és Zürichben is. Úgy tervezzük, hogy az egyik helyről bérelnénk a díszletet és a jelmezeket, így jóval olcsóbb lenne, s hazai művészekkel kerülne színre.

■ *Mit emelne ki a jövő évi sorozatból?*

Úgy néz ki, hogy Izoldát Susan Bullock fogja énekelni, Trisztánt pedig Christian Franz. Érdekessége az előadásnak, hogy ugyanaz a rendezőpáros, Szemerédy Alexandra és Parditka Magdolna állítja színre, akik a legelső produkciót, a Parsifalt. Nagyon tehetségesek mindketten, ilyen alapos felkészüléssel egy produkcióra ritkán találkozni. Náluk minden egyes részlet el van varrva, s minden mozdulat mögött koncepció rejlik. Nagyon jó velük dolgozni.

■ *Magas színvonalat sikerült elérniük az eltelt évek alatt, Mi jelenti innen a továbblépést?*

A nívót a legnehezebb tartani, de mindent elkövetünk ezért. Ahogy emellett az is lényeges, hogy újabb rétegeket nyerjünk meg az opera műfajának. Ha hosszabb távlatban gondolkodunk, és újra visszahozzuk a Ringet, akkor már másik rendezésben mutatjuk majd be, s az a nagy kérdés, hogy mindezt kivel csináljuk... Hatalmas felelősség, hiszen a mostaninál nem születhet rosszabb produkció, olyan megvalósítás, amely ellentétes a zenedráma lényegével. Törekszünk arra, hogy az előadások mellett más, a Wagner-napokhoz kapcsolódó, izgalmas produkciók is szülessenek. Idén a Hugo Wolf dalai és Wagner parafrázisai valamint Wagner Wesendonk-daljai hangzanak fel Wiedemann Bernadett és Virág Emese előadásában. Jövőre a Rádiózenekar játssza majd el a Ring zenekari részleteit Lorin Maazel válogatásában. Itt a lényeg Wagner művei népszerűsítésén van. R. Zs.

A Budapest–Eszterháza tengelyen

Erdődy Orsolya a Haydn-év programjairól és azok lehetséges folytatásáról

2008 márciusában, talán a korábbi zenei emlékévek utolsó pillanatra hagyott szervezésén okulva a Hungarofest Kht-n belül létrehozták a KLASSZ Zenei Irodát, amely tulajdonképpen az ideai Haydn-évvvel debütál. Irodavezetőjét, a 2007-es németországi magyar évadról is ismert Erdődy Orsolyát a jelentősebb programok mellett az osztrákokkal való együttműködés lehetőségeiről is kérdeztük.

■ *A Haydn-év alapvetően két tengely körül forog, egyrészt a kibagyhatatlan főváros, másrészt Haydn egykori lakhelyeül szolgáló Fertőd-Eszterháza a két jelentős helyszín.*

Hármas tagolás mellett alakítottuk ki a Haydn-év programjait: a tavaszi időszak Budapestre esett, a nyári események fő helyszíne Fertőd lesz, ősszel pedig ismét visszatérünk Budapestre. Már maga a megnyitás is jelentős esemény volt, január 1-én a Művészetek Palotája A Teremtéssel indította az évet. Ezt a kezdeményezést hagyományteremtő céllal már korábban útjára bocsátotta az intézmény és Fischer Ádám, de nagyon örültünk, hogy összekapcsolhattuk a bicentenáriumi ünnepélyes megnyitásával.

■ *A Teremtés egyébként is visszatérő műve a Haydn-év koncepciójának.*

Május 31-én, a zeneszerző halálának évfordulóján Magyarország is csatlakozott az osztrákok „World Creation Day” elnevezésű kezdeményezéséhez, aminek az volt a célja, hogy ezen a napon a világban a lehető legtöbb helyszínen szólaljon meg ez az oratórium. Nálunk is sok ilyen előadás volt a fővárosban és vidéken egyaránt, de az év során többször hallhatjuk még A Teremtést például Sopronban vagy Győrben, a határnyitás megünnepléséhez is kapcsolódik egy ilyen koncert. Ez a „teremtésünk valami újat” kezdeményezés a Haydn-év vezérmotívuma lett.

■ *A Haydn-év hozta vissza a köztudatba Haydnt, mint operaszerzőt. Ebben fontos szerepe volt Fischer Ádámnak is, aki nem kis szerepet vállalt a jubileumi programsorozatban. A hátralévő időszakban is lesz fontos feladata?*